

22ste zondag B

Deut 4,1-2.6-8

Mc 7,1-8.14-15.21-23

Inleiding

Na vele weken met het Johannesevangelie over het brood keren we nu terug naar het Marcusevangelie. We komen meteen terecht in het groeiende conflict tussen Jezus en de Farizeeën en schriftgeleerden uit Jeruzalem.

Het draait om de vraag:
hoe ga je op een goede manier om met geboden, voorschriften, bepalingen?
Een vraag die vandaag niet minder actueel is.

Vooraleer we te snel gaan denken dat Jezus die allemaal op de schop wil, is het goed om te luisteren naar de lezing uit het Oude Testament. Die komt uit het boek Deuteronomium, een boek vol toespraken van Mozes over wijsheid en het goede leven.

Homilie

Wij mensen hebben een dubbele verhouding met geboden. Hoe velen hebben niet gemopperd, ja zelfs gemanifesteerd tegen de voorschriften en regels i.v.m. de covid-pandemie? Als je sommigen bezig hoort, zouden er alleen nog regels mogen gelden voor de anderen maar in elk geval niet voor henzelf. Onlangs zei iemand op leeftijd mij nog dat 'het beter was toen er nog over een vagevuur gesproken werd in het geloof, toen waren de mensen tenminste nog voor iets beducht, nu trekken ze zich niets of niemand meer aan, alles is toegelaten.' Je merkt inderdaad dat sommige kringen van de weeromstuit pleiten voor duidelijke en strikte geboden en verboden.

Uit de evangelielezing van vandaag zou je kunnen afleiden dat Jezus alle regels opzij schuift: als het hart maar zuiver is ...
Ik denk niet dat we hem dan goed begrepen hebben. Waar hij zich tegen afzet, dat is het naleven van de wet louter omwille van de wet. Tegen een mentaliteit van zorgen dat je in orde bent met de regels, zonder dat het hart erbij betrokken is, zonder de diepe intentie om goed te zijn. En, meer nog, tegen een houding die anderen misprijst en uitsluit omdat ze zogezegd niet aan de richtlijnen voldoen. Als de geboden dienen om zich zelfgenoegzaam bij de goeden te rekenen en andere mensen op te delen in categorieën, dan staan ze mijlenver van de bedoeling van God.

Wat God wel bedoelt, dat wordt door Mozes in Deuteronomium heel mooi verwoord: God wil zijn mensen nabij zijn!

De geboden dienen dus om te leven in de nabijheid van God,
om het geloof, dat wil zeggen de vriendschap met God,
in alle domeinen en facetten van het leven te beleven.
Niet in een apart vakje maar werkelijk in heel je leven.

Zeker, dit is voor mensen van deze tijd geen evidente taal.
Het wringt met een algemene mentaliteit
die stelt dat ik zelf helemaal autonoom over alles moet kunnen beslissen.
Alles is toegestaan zolang mijn eigen keuzes geen kwaad doen aan anderen.

Zou het kunnen dat de Bijbelse visie wijzer is
en veel meer leven-gevend voor een samenleving?
De Bijbelse visie stelt onomwonden dat regels letterlijk van levensbelang zijn.
Op de eerste plaats omdat ze de zwakke beschermen.
Voor mensen die blaken van gezondheid waren misschien geen covid-regels nodig,
maar om de kwetsbaren te beschermen wel.
Voor wie zich een stoere, snelle auto kan permitteren,
zijn verkeersregels misschien vooral ergerlijk,
maar om voetgangers en fietsers te beschermen, zijn ze wel degelijk nodig.

Op een nog fundamenteler niveau zegt de Bijbel
dat het goed is voor de mens dat er grenzen zijn aan wat mag.
Dat het helemaal niet goed is als een mens zelf god wil zijn.
Wetenschappers tonen vandaag duidelijk aan hoe nefast het is voor een samenleving
dat er mensen zijn die zo rijk zijn dat ze alle regels naast zich neer kunnen leggen:
steeds grotere ongelijkheid, steeds meer geweld en repressie, steeds meer angst.

Gode-lieve mensen,
laten we inderdaad, zoals het Marcusevangelie vandaag zegt,
alle geboden relativeren,
dat wil zeggen: ze zien en beleven in relatie.
In relatie met God en met elkaar.
In relatie tot datgene wat echt leidt naar een goed leven en vredevol samenleven,
namelijk de zorg voor zuivere, eerlijke en leven-gevende relaties.
Laten we ons er altijd op toeleggen om het leven te dienen
en daarbij geboden dankbaar als hulpmiddelen aanvaarden.

Zo moge het zijn.